

V Praze 8. října 2019
Čj.: OVA 908/19

Stanovisko

k návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s implementací právních předpisů Evropské unie v oblasti invazních nepůvodních druhů

I. Úvod

Návrh zákona je předkládán na základě Plánu legislativních prací vlády na rok 2019. Dle předkladatele je jeho hlavním účelem provedení adaptace právního řádu České republiky na přímo použitelné právní předpisy Evropské unie v oblasti používání cizích a místně se nevyskytujících druhů v akvakultuře, resp. využívání invazních nepůvodních druhů, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014 o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů a nařízení Rady (ES) č. 708/2007 o používání cizích a místně se nevyskytujících druhů v akvakultuře.

V návrhu zákona však předkladatel řeší i záležitosti, které s adaptací právního řádu České republiky na výše uvedené předpisy Evropské unie nesouvisí a nesouvisí ani obecně s problematikou invazních nepůvodních druhů – jako příklad lze uvést

- evidence chráněných objektů v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí,
- informační systém ochrany přírody,
- zrušení povolování kácení dřevin.

Z pohledu hodnocení dopadů regulace se tak jedná o nesourodý komplex regulačních intervencí, kdy je problematické posuzovat celkovou relaci nákladů a přínosů a je smysluplné soustředit se především na posouzení jednotlivých intervencí, což předkladatel učinil.

II. Připomínky a návrhy změn

Zpráva z hodnocení dopadů regulace (dále též RIA) je obsáhlá, důkladně zpracovaná.

Je rozdělena do 7 kapitol věnovaných legislativním změnám jednotlivých zákonů – v podstatě tak vzniklo několik dílčích RIA.

Přístup předkladatele ke zpracování RIA lze ilustrovat na příkladu části první - **Změna zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.**

Problém nepůvodních druhů organismů a především těch, které se stávají invazním, je stručně, ale dostatečně popsán v kap. 1.2 z pohledu (potenciálních) nepříznivých dopadů. Nedostatečnost současné právní úpravy předkladatel shrnuje následovně:

„Lze konstatovat, že současná právní úprava nereflexuje vývoj poznání v oblasti biologických invazí a především neobsahuje nástroje, které by dostatečně řešily prevenci rizik, umožňovaly diferencovat mezi invazními nepůvodními druhy a ostatními nepůvodními druhy (případně ještě i jemněji rozlišovat přístup k nepůvodním druhům dle jejich přínosů a rizik) nebo dávaly možnost proti invazně se šířícím druhům, resp. druhům ohrožujícím biologickou rozmanitost a působícím případně i hospodářské a jiné škody efektivně zasahovat. Změna právní úpravy i celkového přístupu k nepůvodním a invazním nepůvodním druhům je proto vnímána již delší dobu jako potřebná...“

Řešená problematika je velmi komplexní a patrně je velmi obtížné popsat detailně problémy způsobené nedostatečností současné regulace (právní úpravy), nicméně opodstatněnost intervence neboli navrhované legislativní změny (kterou ovšem teoreticky není nutno zdůvodňovat, protože se jedná o adaptaci nařízení EU) by ilustroval např. alespoň popis vybraných příkladů z praxe. Lze tak doporučit, aby v prvních částech dílčích RIA byl konkrétněji popsán problém a zdůvodněny zvolené intervence.

Varianty řešení

Předkladatel jak v úvodní společné části, tak v jednotlivých dílčích RIA zvažuje pouze 2 varianty (variantu nulovou – současný stav a variantu 1 spočívající v popisu navrhované změny. Toto řešení lze přijmout u změn vyplývajících z adaptace právních předpisů EU, ale není vyhovující např. u dílčí změny **Informační systém ochrany přírody (kap. 3.9)**.

Náklady a přínosy

Dopady navrhovaných řešení jsou popsány podrobně, metodiky správně, v systematické struktuře jednotlivých dílčích RIA.

Návrhy legislativních změn jsou spojeny s významnými dopady na obce a kraje. PK RIA doporučuje tyto dopady vyčíslit ve zvláštní stati ve Shrnutí zprávy RIA i specificky představit u jednotlivých dílčích RIA.

PK RIA identifikovala legislativní změnu, ke které nebyla RIA zpracována:

§ 8 – Povolení ke kácení dřevin

*(2) Povolení není třeba ke kácení dřevin z důvodů pěstebních, to je za účelem obnovy porostů nebo při provádění výchovné probírky porostů, při údržbě břehových porostů prováděné při správě vodních toků, k odstraňování dřevin v ochranném pásmu zařízení elektrizační a plynárenské soustavy prováděném při provozování těchto soustav, k odstraňování dřevin v ochranném pásmu zařízení pro rozvod tepelné energie prováděném při provozování těchto zařízení, **k odstraňování dřevin v ochranném pásmu vodovodu nebo kanalizace pro veřejnou potřebu prováděném při provozování těchto zařízení, k odstraňování dřevin za účelem zajištění bezpečného a spolehlivého provozu skladovacích zařízení, produktovodů a ropovodů prováděnému při jejich provozování⁵⁸⁾**, ...*

Předkladatel zde významně rozšířil okruh zásahů – kácení dřevin, pro které není třeba povolení. Opatření jde nad rámec implementace předpisů EU, ve zprávě RIA však tato změna nebyla pokryta.

III. Shrnutí připomínek ke zprávě z hodnocení dopadů regulace (zpráva RIA)

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace k návrhu **zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s implementací právních předpisů Evropské unie v oblasti invazních nepůvodních druhů** uplatňuje tyto doporučující připomínky:

⁵⁸⁾ § 3 odst. 8 písm. c) zákona č. 189/1999Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavů ropné nouze a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nouzových zásobách ropy), ve znění pozdějších předpisů.

1. Zařadit na začátek úvodní stať vysvětlující celkové souvislosti problematiky - zejména popis problémů a výběr a zdůvodnění intervencí;
2. U jednotlivých dílčích RIA podrobněji analyzovat problém, pokusit se logicky zdůvodnit zvolené intervence a zvážit, zda alespoň u některých není možné uvažovat variantní řešení.
3. Identifikovat náklady pro obce a kraje jak v celkovém rozsahu, tak pro jednotlivé navrhované intervence.
4. Doplnit do zprávy RIA zhodnocení úpravy § 8 (2).

IV. Závěr

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **na základě posouzení zprávy z hodnocení dopadů regulace doporučuje** Legislativní radě vlády, **aby byl návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s implementací právních předpisů Evropské unie v oblasti invazních nepůvodních druhů doporučen vládě ke schválení za předpokladu zohlednění výše uvedených doporučujících připomínek.**

Vypracoval:

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.
v. r.
předsedkyně komise